

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 38. ANULU XVIII.

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joia si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adreante catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

ru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intea ora cu 7. cr. sirulu, pentru o dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru o treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 14/26 Maiu 1870.

Eveneminte politice.

Asia dara ministrulu ung. de finantie, M. Lonyay totusi a devenitu ministrulu finantie-loru comune, va se dica a le imperiului intregu. Schimbarea acesta a adusu cu sine in ministeriulu desiertatu pre fostelu secretariu de statu la ministeriulu pentru aperarea tieriei, Carolu Kerkapoly. Ministeriulu de comertiu lu va capeta Slavay. Judecandu dupa caracterulu politicu, in cabinetulu din Buda-Pest'a s'a facutu numai schimbări personale.

Dincolo de Lait'a sufla doue venturi politice. Care din aceste doue va obtienea victori'a? Cei ce suntu contr'a concessiuniloru fatia cu nationalitatele spunu pre tota diu'a, ca incercările de impacare au fostu fara rezultatu si lauda fermitatea caracterulu presiedintelu ministeriulu de dincolo de Lait'a Potocky ca omu credinciosu constitutiunei. Cei ce suntu pentru concessiuniu dicu, ca Potocky, dara inea si Petrino au facutu impressiunea cea mai buna asupra cechiloru si cu tote ca ambii ministri stau firmu pre terenulu unei reprezentantie comune a tuturor tieriloru de dincolo de Lait'a, cechii nu au respinsu neconditiunatu propuneriloru ministriloru, si asi'a e sperantia de o complanare. (Senatulu imp. si dietele cislaitane afara de a Boemiei suntu disolvate.)

✓ Plebiscitul s'a publicatu cu solemnitate in corpurile legislative ale Franciei. Resultatulu e ca pentru s'au pronuntiatu preste siepte milioane si trei sute de mii voturi, iera contr'a nu suntu preste unu milionu si jumetate. Napoleonu, se vede din respunsulu ce l'a datu dupa asternerea acestui resultat de catra corpurile legislative, ca ia o atitudine decisiva inlaintu si se pote ca si in afara.

In Itali'a au fostu nescu miscări revolutionarie. — Totu asi'a in Potugali'a.

Despre Romani'a va aflá cetitoriulu mai la vale la rubric'a deosebita mai pre largu, de ce se agita acolo acum spiritele.

Diet'a Ungariei.

In 26 Aprilie se reincepura continuarea pertractáriloru dietali dupa feriele pasciloru. Presiedintele Somssich deschide siedinti'a casei reprezentantiloru dupa 10 ore si ii saluta prin cuvinte afabile, polindu-le sanatate, potere si perseverantia la misiunea loru legislatorica. Bancele reprezentantiloru au fostu indesite. Pre fotoliele ministriloru: Eötvös, Horvath si Gorove.

Protocolulu siedintei trecute se autenticara deja atuncea si asi'a se pote indata dupa deschiderea siedintei purcede la anuntiarea petitiuniloru numeroase, ce au incursu in decursulu ferieloru. Petitiunile se predau comissinei petitiunaria. Conte T. Csáky, Fr. Böhmches, Dr. Boczko, W. Tóth-Pauliny si I. Vajda predau petitiuni, care asemenea se transpunu comissinei respective.

Se procede la determinarea ordinei dilei pentru siedinti'a de mâne. Dupa o scurta discussiune fipseza presiedintele ordinea dilei in urmatoriulu modu: Pre rendu se voru pertractá:

1. Nuntiulu casei magnatiloru in afacerea proiectulu de lege despre pensunarea judiloru si amplotatiloru judiciali.

2. Nuntiulu casei magnatiloru in afacerea proiectulu de lege despre infintiarea curtiei supreme de comptabilitate.

3. Raportulu comitetulu de imunitate in caus'a lui Ales. Romanu si Dr. Sv. Miletics.

4. Proiectulu de conclusu alu ministrulu Eötvös in afacerea esmiterei unui comitetu spre desbaterea si probarea preliminaru a proiectelor de lege pentru instructiune.

5. Petitiunea orasiulu Pest'a in afacerea vamei de pardosela dupa lemne de arsu oprita de catra regimu.

6. Nuntiulu casei magnatiloru in caus'a proiectulu de lege despre responsabilitatea judiloru.

D. Irányi pretinde, ca nuntiulu casei magnatiloru deja tiparitu, privitoriu la proiectulu de lege despre abrogarea pedepsei corporali, sa se tramita sectiuniloru spre desbatere.

Presiedintele observa, ca ministrii si au esprima dorinti'a, cá sectiunile sa nu se prea ingreueze cu totu felulu de obiecte pentru de a se potea cu atata mai lesne ocupá cu proiectulu de lege despre organizatiunea jurisdictiuniloru, pre care regimulu cugeta alu potea catu de curendu presentá. (aplause.)

Siedinti'a se incheie la 1/2 12 ore.

In siedinti'a din 26 Aprilé a casei magnatiloru se trece dupa autenticarea protocolulu siedintei premerse, la ordinea dilei, la care stau socotelele finali din 1867 si 1868 si bugetulu a. 1870.

Mai intaiu se cetesce raportulu comissinei financiali permanente, despre conclusulu casei privitoriu la socotelele finali din a. 1867 si 1868. Cas'a absolvéza pre ministrulu de finantie, conformu recomandarei comissinei.

Urméza dupa acestea desbaterea generala despre bugetulu anului 1870.

Contele Fr. Zichy suscepe desbaterea si declara intre altele, ca nu are de a reflectá nimic'a contr'a deosebitelor posturi din consemnarea bugetaria, ci se marginescu a-si dá numai parerea despre drumurile de tiéra si despre drumurile de feru si voiescu cu deosebire a reversá lumina asupra sistemulu, dupa care se cladescu la noi drumurile de feru. Vorbitorulu enaréza pre bas'a datelor statistice folósele care le oferescu comunicatiunei sistemulu de a cladi drumuri de feru, urmaritu in Franci'a si Itali'a, caracteriséza apoi pagubele, ce depindu dela sistemulu intrebaintiatu la noi si aréta daunele sistemulu de a garaatá interesele, care pre de o parte apésa tier'a prea tare, pre de alt'a numai nu impintenescu sirguinti'a anteprenoriloru, dara chiaru o micşioréza.

Dupa unele observatiuni ale ministrulu de finantie Lonyay la afirmárele lui Zichy reapuca cuventulu secretariulu de statu Hollán si observa, ca starea cea decadiuta a drumuriloru nici cându nu s'a negatu de catra regimu, ci din contra totude-un'a s'a amintita cu durere profunda; inse precum spre alte lucruri asi'a si spre cladierea drumuriloru se receru bani si tempu; banii ne au lipitu totude-un'a etc. oratorele mai combate unele afirmári ale contelu Zichy si apoi se incheie siedinti'a la 1/2 2 ore.

In siedinti'a din 28 Aprilé a casei reprezentantiloru se autenticu protocolulu siedintei trecute; presiedintele anuntia mai multe petitiuni, care se tramitu comissinei de petitiuni. O petitiune a 2700 cetatieni din Pojonu in interesulu drumulu de feru Neutralhal se preda comitetulu respectivu. Deputatii I. Halassy, L. Plachy, I. Ludvig, Vidats si A. Horvath predau asemenea petitiuni, care se tramitu comissinei respective.

Cas'a trece la ordinea dilei, la care sta in intiesulu conclusulu de eri, mai intaiu nuntiulu casei magnatiloru relativu la legea despre pensunarea si transpunerea judiloru si amplotatiloru judiciali.

Referentulu comitetulu centralu, L. Szögyenyi reportéza, ca cas'a magnatiloru a primitu proiectulu de lege pre langa unele modificatiuni, pre care le acceptéza si comitetulu centralu. Singuru cu privire la modificatiune § 1. si da sec-

tiunea a 9-a unu votu separatu, prin care respingé modificatiunea.

Modificatiunile facute de cas'a magnatiloru la §§. 2, 3, 4 si 6 se acceptéza fara discussiune. La §§. 7—11 se incinge o scurta desbatere, care inca se primescu parte in testulu originelu parte cu unele modificatiuni stilistice; cet'a-alti §§. ii primira cas'a magnatiloru neschimbati. A trei'a cetire a proiectulu de lege se va face in siedinti'a de mâne.

Urméza raportulu comitetulu de imunitate, despre aceea petitiune a procurorelui, prin care densulu se róga, ca cas'a sa-i conceda a intentá procesu de presa contr'a deputatulu A. Romanu, pentru unu articulu publicatu in numerulu 69 din a. 1869 in foia „Federatiunea“ redigéta de densulu. Comitetulu de imunitate recomende, ca Romanu sa nu se estradeze, din causa ca scriitorulu articolulu, cu numetu A. Domokosiu, e cunoscutu si asi'a se pote acest'a trage la responsabilitate.

Se incinge in caus'a acest'a o desbatere lunga la care iau parte mai multi deputati parte pentru parte contr'a estradarei lui Romanu.

Panenduse la votisare se priimescu de majoritatea casei propunerea ministrulu de justitia Horvath, in urm'a carei'a Romanu se estradéza.

Reuniunea sodaliloru románi.

Tempulu, dara si spatiulu acestoru colóne, nu ne a permis a aduce la cunoscinti'a publiculu cetitoriu cele ce se intemplara in tempulu din urma cu si in acesta societate de industriasi románi.

Unu párti insemnate din publiculu cetitoriu ii este cunoscutu, cum prin punerea redactorelui acestei foi in intelegere cu mai multi juni meseriasi de aici din locu, s'au intronitu acusi mai multi spre infintiarea unei reuniuni; cum statulele acestei'a se aprobara si intarira prin resolutiunea in. guvernulu regiu transilvanu in 4 Aprilé 1867 sub nr. guv. 6181/867; cum dupa acesta recunóscere legala a reuniunei a pasitu in via'ta publica prin solemn'la deschidere tienuta in luna lui Maiu 1867, cum in a. 1868, 30 Septembrie reuniunea a pasitu inaintea unui publicu mai mare de catu alu unei cetáti, penca a pasitu cu productiuni inaintea unui publicu románu, care cu ocaziunea congresulu se concentrase aci din Transilvani'a, Banatu si Ungari'a.

Cá parte interna apoi trebuie sa amintimú aci prelegerile ce s'au urmatu. La inceputu indata s'a prelesu despre insemnetatea industriei preste totu, legându-se de acesta o desvoltare istorica a industriei; s'a accentuatú insemnetatea industriei pentru tierile nóstre; gresielile comise in trecutu, ce se comitu acum si ce insemnetate potu avé ele pre viitoriu fatia cu tier'a nóstra si cele din pregiuru s. a. s. a.

Inse ómenii, cari siedu tota diu'a la lucrulu loru, pretindu, cá sa aiba si óre de recreare, unde puterile trupesci si intelectuale sa nu fia incordate si cu tote aceste sa nu pérdia acelu tempu recreatoru in nimic'a. Cá se fimu scurti la vorba, junii nostrii meseriasi incepura a-si esprima dorinti'a ca aru fi bine cá sa aiba unu locu de intalbiro libera, unde sa converseze si ei intre sine, dupa cum le voru iertá impregiurárele loru. Acesta ii a facutu de in Septembrie a. tr. a si inchiariatu unu localu, carele inse fiindu la unu locu nu prea la indelete pentru fia-care, nici nu avú resultatulu doritu in coprinsulu intregu alu propusulu reuniunei. Deci totu dens'a se decise a loá altu localu mai spatiosu, mai la indemána pentru membrii ei de ori ce categoria si comitetulu conformu §. 5. din statule ingrigi de unulu in strad'a Urezului nr. 391—392.

La deschiderea acestui localu nou alu reuniunei, intemplându-se tocmai in diu'a deschiderei

sinodului arhidieceșanu gr. or. romanu in Sabiu, avuram fericea, a vedé unu numeru fôrte frumosu de membri ai sinodului, dara și de alti prea stimati domni, caldurosi iubitori ai natiunii loro, fosti functionari ai statului, functionari in activitate, advocati, profesori, comercianti, prescurtu din tôte clasele societății; chiaru și dintre cetățienii de alta limba.

Redactorele acestei foi, in cualitatea sea de presiedinte rostí vre-o câte-va cuvinte de deschidere, prin cari caracterisá reuniunea in starea ei presenta și speranți'a de ce are ea sa devina in viitoriu, facendu alusiune la asemenarea, ca „fertilitatea pamântului și caldur'a sórelui transforméza o ghinde într'unu stejariu maretiu; prin clocirea și veghiarele mamei, iese din coibulu in care fu depusu unu ou, unu vulturu trufasiu ce-si ia sborulu seu cătra ceriu.“ Pamântulu seu mam'a e natiunea insasi și fertilitatea și caldur'a e inteligenti'a, seu cultur'a. Rediematu pre aceste speréza ca industria, carea da societăților moderne acelu factoru ce le intaresce și le face durabile, va face cá si tierile nóstre sa capete aspectulu și prosperitatea ce o au cele dela opusulu Europei.

Dlu consilieriu alicu Iacobu Bolog'a respun-diendu la acésta vorbire, caracteriséza in trasuri marcate inteligenti'a naturale a poporului și aplecarea lui naturale spre industria. Aci se provocá la manufacturile de totu felulu ce se vedu in cas'a fia cărui romanu de la sate. Densulu ca unulu ce doresce, ca inbratsiarea meserieloru sa se popularizeze cătu mai multu la români, la apelulu impletitu in cuventarea presiedintelui de a se face acei ce binevoiescu, membri conlucatori, conformu §. 3 l. b din statutu, se inscrie numai decátu. Densului urméza cu unu cuventu potrivit p. acum vicariu generale protosincelu Pope'a și se inscrie cá membru conlucatoriu (ajutoriu) asemenea și alti multi domni, a căruru nume se voru publicá dimpreuna cu su mele ce au binevoitu dd. a se subscrie.

Intrecidemu aici ca reuniunea primí in acea di unu ajutoriu de 131 fl. v. a. și 1 # imp., lánge care adaugenda-se ajutóriele intrate pâna la 12 Maiu a. c. face la olalta suma de 177 fl. 35 cr. și 1 # (De aici vinu subtrasi 10 fl. pentru steagu).

(Va urmá.)

Din comitatulu Albei superiôre.

Hidiigu; in 13/1 Maiu 1870.

Domnule Redactoru! Grabindu-me a ve referá ceva din comitatulu Alb. sup. și cu deosebire despre congregatiunea marcale tienuta la Hidiigu in 9, 10 și 11 Maiu, nu o facu in credinti'a, ca dóra obiectele aici pertractate aru avea vre-unu interesu comunu pentru publiculu cetitoriu, ci o facu mai multu din interesu localu și specialiteru pentru acei'a, cari interesându-se de noi, posedu ôre-si-cari cunoscentie despre comitatulu nostru.

Mai inainte cu vre-o câte-va septemâni fu prin comisariulu regimului Miko Mihai, Hidiigulu desemnatu ca locu de congregatiune comitatului comitatensu, conchiamatu pre 9 Maiu a. c. In presér'a acestei dile sgomotóse fatia cu autonomi'a comitatului nostru, se adunara in Hidiigu multime de ômeni, oficiali, nobili privati și ômeni chiamati și nechiamati. Dupa ce sér'a se tienura o conferinti'a preliminară cu privire la obiectele pertractande se deschisera in diu'a de 9 Maiu siedinti'a congregatiunii marcale din partea presiedintelui cu o cuventare potrivita. La ordinea dilei erau mai multe ordinatiuni ministeriale și promulgare de legi precum și mai multe petitiuni din deosebite pârti. Dupa cetire și o scurta pertractare a acestor'a comisariulu Miko face cunoscutu adunârei, cum ca fostulu comite supremu contele Haller Ferencz l'aru fi acusat la ministeriu cu mai multe incriminatiuni și aru fi adusu astfelulu de acúsări chiaru și prin jurnale.

Le aduce aceste la cunoscenti'a comitatului și-lu întreba, cum ca in urm'a acestor'a mai posedeva increderea comitatului seu ba?

Parasindu presidiulu sub presiedinti'a unui vice comite se incinge o desbatere interesanta, ce-si exprimá cea mai adenca indignatiune fatia cu cont. Haller Fr., pre carele lu privesce de calumniatoriu, lasându comisariului Miko, pre carele chiamându prin o deputatiune iéra-si in fruntea comitatului dându votulu seu de incredere, dreptulu a se aperi contr'a atacurilor indreptate asupr'a persónei sele pre calea legi. Miko ocupându iéra-si presidiulu multiamesce comitatului pentru increderea, ce i se oferesce și promite, ca déca se va adevéri numai uu'a din incriminatiunile indreptate contr'a lui se in-

datoresce a depune indata 1000 fl. pentru vre unu institutu filanropicu din patria.

Dupa aceste vení la rendu cercetare disciplinara asupr'a submedicului comitatensu Dr. Kohn, carele din cauza, ca si-a insusitu in mai multe renduri caracteru de judecatoriu, subscriindu decisiuni judecatoriesci, dându recepte spre a se comperá din apotece cantitati enorme de arsenicu și nebagându in séma conclusele comitatului comitatensu lucrându contr'a acestoru fu ridicatu din oficiu, pentru a cărei ocupare nóua se va escrie concursu.

In urm'a acestui'a se luara la desbatere cercetarea disciplinara a fiscalului sup. Szabaszlai K., din carea se adevéri, cum ca respectivulu aru fi vidimatu acum in cualitate de vice notariu, acum de vice fiscalu și diriginte de expeditura, blanchete și plenipotentie false pentru avocatulu Schopf in a cărui servitiu stá densulu. Punendu-se punerea densului in stare de alimentare seu lasarea in servitiu pâna la cercetare criminale speciale prin majoritatea votisârei nominale fu absolvitu din cercetarea disciplinara și deocamdata lasatu in servitiu. Asemenea fú absolvatu din cercetare fratele și siogorulu respectivulu fiscalu supremu, care asemenea fú acusat pentru defraudarea baniloru de dare.

Intre aceea se facura candidatia pentru alegerea judelui supremu in locul devenitu vacantu prin mórtea deputatului și jud. supr. Ind. Bartha. In candidatia erau mai multi, dara afara de doitioti repasira dela candidare și asiá dara la votisare reesira cá jude supremu contele Bethlen Gabor jun. fatia cu asesorulu orfanalu de judecatoria Kóncei Kar carele capatendu 4 voturi mai putienu, cá celu dintâiu remase in minoritate. — A trei'a di in 11 Maiu cu verificarea protocolului siedintieloru trecute se incheiara activitatea congregatiunii marcale.

Acést'a e descrierea fidela a fostei congregatiuni comitatense cuartale. Ca cetitoriulu sa-si faca inse o idea despre miscamintele constitutionale ale comitatului nostru, voi se descindu dela obiectivitate a descrie încátu-va portarea româniloru, cari in privinti'a numerica facu partea cea mai mare a comitatului și a altoru persóne de rola.

Totu in dilele cele ale congregatiunii a fostu in cerculu din intru adeca in Hidiigu și alegerea de deputatu. Cá cândidati a pasitu Lazaru Mihaiu din Treiscaune și cont. Bethlen Gabor. Cestu din urma vendiendu-si o parte din padurile bunului, celu posede in Crisiu a inceputu a corumpe pre o parte din inteligenti'a semidocta româna, ce prin desele ocațiuni a devenitu fôrte coruptibila și prin dens'a pre o parte a votantiloru români și asiá ai duce la urn'a de alege, cá se-lu aléga lorusi de deputatu in diet'a din Pest'a.

Bieti români orbiti de splendórea vr'o căti-voru cruceri și-a uitatu, ca pentru cine se silesce a-si dá voturile, și-a uitatu ca cine e Bethlen Gabor, carele prin purtarea sea cea brutale a adusu pre locuitorii comunei sele la desperatiune, încátu in anii trecuti se conjurara á pedepsi pre totu individulu din comuna cu 10 fl., carele va mai merge la lucru in mosi'a grofului Bethlen, — și carele si-a aretatu ur'a sea cătra români la tóta ocașiunea, manândui odata, cându voiá se vorbésca romanesc si sa-si dispute drepturile nationale, in tier'a romanésca, a-si cautá drepturi și de alta-data, cându pretindea, ca din 10 cercuri de judi procesuali se fia celu putienu unu cercu unde locuescu mai tótu români ocupatu de unu românu, se exprimá cu mare indignatiune, ca cum de pretindu români privilegii in comitatu voindu a-si face loru-si judi procesuali (solgabirei).

Nefiindu inse români tare entusiasmati pentru densulu, cá cum erá cându lu alesera in sesiunea dintâiu a dietei, Bethlen avú minoritatea și picá la alegerea de deputatu fatia cu vicejudele regescu din trei scaune Lazaru Mih.

Dara românu dela natur'a lui fiindu multi-amitoriu la comand'a... (?! R) orbiti cu ceva beutura umblându chiaru și caruti'a unui administratoru protopopescu in calitate de cortesu, nu putura a nu rebonificá pre contele Bethlen pentru chielu-elile, cele avuse la candidatura de deputatu cu ei, și-lu alesera din caus'a acést'a de jude supremu a comitatului, de-si respectivulu conte la tóta ocașiunea a fostu contr'a româniloru și chiaru și in contr'a partidei acelei'a magiare, care cu o fractiune de români se aflá in angagementulu exspanului Haller Fr. Cum contele Bethlen Gabor a calcatu simtiemintele și convictionile sele interne și s'a imbrunatu, pentru cá se ajunga la o dignitate ofici-

ósa, cu o elica, pre care o urá din tóta inim'a, arata cu atát'a mai invederatu caracterulu seu celu debilu, manier'a lui de-si de conte totu-si necavalérésca. Destulu dara densulu prin concursulu româniloru a ajunsu in oficiu, asiá dicendu in fruntea comitatului, dupa care aspiréza de multu. Lu vomu vedea, ce putere va avea?!

O noutate ce s'a intemplatu cu ocașiunea marcalului asemenea nu o potu trece cu vederea, ci cá intrécatu ve insciintiediu, ca doi magnati schimbându in sala de adunare intre sine ôre-si cari cuvinte vatamátóre voiá a-si aratá cavalerismulu și se duelara in diu'a urmátóre. Resultatulu duelului a fostu ca-si slobodira unu picu de sânge unulu la ureche, cela-laltu la mâna. Totulu a fostu numai dorinti'a, d'a se face intresanti. Naturam expellas furca, tamen usque recurret; sic sunt fata hominum.

U.

Campe ni 3/15 Maiu 1870.

Mai nainte nu se potea audí despre adunâri și reuniuni de ori ce natura, prin urmare nici invetiatoresci. Au lipsitu impulsulu, dar' au lipsitu și ocașiunea și facultatea de a poté tiené de acestea, căci politic'a de atunci privea spre tóta adunarea cu ochii neincrederei. Norulu și negura s'au schimbata in seninu și claritate. Schimbarea imbucurati'a a relatiunilor politice celu putienu intru cătu miscarea pre terenurile politice și nepolitice e possibile au reinoitu și caus'a instruírei poporului, sub a cărei influinti'a incepu și invetiatorii a se miscá, cá sa-si implinésca mai bine chiamarea cea inalta, ce o zu cá educatorii și cultivatorii generatiuniloru viitóre. Simtiescu și densii ca in tóta privinti'a amu remasu indreptu pre cându demandarea imperativa e acést'a: „Inainte!“

Invetiatorii gr-or. din tractulu Zlatnei superiôre cu deosebire sunt petransi de ide'a acést'a și inca din anulu trecut au facutu dispositiune, ca pentru inaintarea mai cu succesu in cultivare, și ma grabnica desvoltare a invetiamentului elementare voru formá o sistema fundamentale de a se tienea trei conferinti'e invetiatoresci pre anu, care sistema prin conclusulu conferintiiei ordinare din 20, 21 și 22 Iuliu 1869, intrá inea din acelasi anu in viéti'a.

Asiá in 3/15 Maiu 1870 s'au tienutu in Opidulu Campe ni a dóu'a conferinti'a estraordinarie a invetiatoriloru gr. orientali.

La acésta conferinti'a s'au adunatu toti invetiatorii din acestu tractu, precumu și mai multi alti amatori de acésta santa causa cu scopu ca cestiunea educatiunii din scólele elementari sa progredie.

Presiedintele, parintele protopopu Ioane Patiti'a amintesce in vorbirea de deschidere cam urmátórele:

Prim'a conferinti'a estraordinaria a invetiatoriloru din scólele elementare tienuta totu aici in 2 Ianuarie a. c. ce ne au pusu pre tapedu elementele istoriei naturali, universali, a geografiei și fizicei prescise de supremulu inspectoratu scolare ne provóca la lucrare.

Fundamentulu e deja depusu, prin urmare numai continuatu ne trebuie.

Inceputulu inca au aretatu, cumca intreprinđerea nóstra nu póte se aiba altu scopu de cătu salutaru.

Déca vomu convení mai adese ori, vomu discutá asupr'a ideiloru; cari esu de aici și ne vomu capacitá reciprocu.

Si déca vomu poté aratá și rezultate practice, cu atátu mai multu se va inaltá interesarea fatia de noi! Nóue nu ne este datorinti'a a schimbá numai idei, ci a luá cunoscentia și despre aceea, ca cum e starea scóleloru nóstre; deci fie-care dintre invetiatori va tramite raportu la scaunulu protopopescu despre starea scólei sele, și va aretá ca inmultusau numerulu eleviloru seu nu si din ce cauza.

Totu la propunerea presiedintelui respectivu de asi alege conferinti'a unu conducatoriu și unu secretariu din sinulu seu, s'au alesu cu unanimitatea voturiloru invetiatoriulu primariu dela scólele normale din locu, Dionisiu Palade, de conducatoriu și Nicolau B. Munteanu de secretariu.

In acésta conferinti'a facendu-se mai întâiu o recapitulatiune asupr'a materiei espuse in protocolulu conferintiiei precedente, s'au luatú tôte opurile invetiamentului elementariu la o desbatere mai esentiala și perfecta, de unde au reusitu resultatu imbucuratiu, ca maioritatea invetiatoriloru din acestu

tractu 'si cunoscun chiamarea loru cea ponderosa, dându prin respunsurile loru atestatu de o capacitate corespundieloria unui educatori.

Jace in natur'a lucrului, ca nimic'a nu se nasce perfectu. Pomulu nu resare intregu si mare si nu aduce fructe gustuose indata dopa resarirea sea.

Dintaiu cându 'si ridica verfulu d'asupr'a pamentului e de tote partile increscatu cu crangutie, cari cându s'aru lasa sa cresca s'aru pface in urma mai mari ca mladitia de capetenia, si mai pre urma ori s'aru nimici pomulu intregu ori s'aru pface cu tempu intr'o tufa iregulata, ce nici odata nu aru aduce fructe.

Spre incongurarea acest'a e de lipsa ca crangutiile din giurulu mladitiei sa se taie in anulu dintaiu si alu doilea, si asiá mai departe, pana cându crescendu pomulu mare 'si primesce directiunea aretata de educatoriulu seu.

Inse deca au lipsa pomii si tote vegetabilile de crescere si cultivare, cu catu mai mare necesitate are omulu de cultura si libertate.

Cultur'a inse se desvoluta numai in libertate si libertatea iera-si numai prin cultura, ambe acestea 'si afla leaganulu desvolutiei loru numai in scole bune provedute cu invetatori bravi, cari posedu, calitatile, cele recere oficiulu acest'a maretiu, caici potu fi scolele catu de bine organizate si provedute cu tote recerintiele loru, deca conducatori nu voru posiede calitatile ce le recere spiritulu tempului dela unu invetatori, atunci de securu nu voru potea satisface datorintieloru sele.

De tesaurulu acest'a binefacatori au fostu lipsitu si marinimosulu poporu romanu din muntii apuseni, ce prin luptele, virtutea si eroismulu seu au salvatu viati'a si esistinti'a sea si onorea natiunei, mai de multe ori.

Domnulu ceriului si alu pamentului, ce cerese peccatele parintiloru pana la a 4 samentia nu voi ca faptur'a nevinovata a maniloru lui se piara, ci dopa a sea iubire de omeni se indurase a imprascia norulu si negur'a depre orisonulu poporului acestuia, ai trimite in noptea cea intunecosa unele stele povetuitore care pre calea dreptatiei mergendu-i inaintea, sa lu duca catra lumin'a sorelui, ce respandesce radie lucide favoritoru sei.

Stelele acestea suntu anteluptatorii barbati ai poporului acestuia, prin a caroru merite si ostenele s'au eliberatu poporulu acestui tractu din intunerecu si din umbr'a mortiei si acum deja ca unu calatori obositu de aerulu noptiei, cu bucuria saluta radiele cele rodo-dactile ale ditoriloru.

Inse cine suntu barbati acesti'a conducatori si care suntu fructele osteneleloru acestor'a? Va intrebá acel'a, care va fi peregrinu in acestu tractu.

Si totu spiritulu bine simtitoriu ei va raspunde ca acesti'a suntu rev. d. prot. Ioane Patitia si d. jude procesualu Petru Ioanette, si ca barbati acesti'a, de cându au primitu carm'a acestui tractu in manile loru, prin staruintiele cele neobosite l'au adusu in statulu acel'a, de se pote bucura si elu de scole bine organizate si provedute cu invetatori demni de chiamarea acest'a atatu de grea si frumoasa.

O dovada evidinta, cum ca invetatorii tractulu Zlatnei superioare suntu petronsi de interesulu nationale, ce jace in excoletarea generatiuneloru ginte romane, e maialulu, ce l'au datu in opidulu Campeni cu ocaziunea conferintiei in 3/15 Msiu a. e. in onorea memoriei dlei mari de 3/15 Maiu... care este diu'a desceptare romanelu din somnulu celu de morte.

Tinerimea scolare cu unu stindardu pretiosu nationalu in frunte, intieleginti'a si multu poporu din locu facura parte din acesta petrecere frumoasa. Cu acesta ocaziune s'au facutu un'a flamura pre sem'a scolei normale din locu.

Nicolau B. Munteanu
inv. si secret. conf.

Epistole din Germani'a.

catra unu invetatoriu din patria.

(Urmare.)

Dresd'a

Clas'a IV. b. (resp. II b.) se ocupa cu pertractarea unei teme stilistice: „Istori'a unei pelarii, narata de ea insasi.“

Invetatoriulu istorisí acesta istoria cu voce espicata si limba precisa cam in urmatoriulu chipu:

„Eu nu am fostu totudeun'a asiá dopa cum me vedi acum'a.

La inceputu eramu numai nesce fire lungi, subtiri, desbinate unulu de altulu, si omeni-mi diceau atunci metasa.

Ca metasa fui pachetata in nisce teancuri si tramisa la unu negutiatoriu mare, dela care me cumperá unu pelarieriu.

Acest'a me arunca intre nesce lemne grosiote rotunde, cu ghiare asculte de feru, care me scarmenara si-mi sdrobira crancenu seraculu meu trup. D'abiá scapau, jometate mórta, de durerile cumplite ce mi le causau acele ghiare de feru, dabiá resuflai pucintelu si me vediu de nou supusa la noúe chinuri. Bagata intr'o caldare mare, cu apa si cleiu fusei espusa la o caldura grozava, indesuita si frementata cu nesce lemne grose pana ma facusem unu feliu de ciru grosu. Dupa ce me scosesse de aci, me trase pre nesce forme, si mi intinse pelea pana cându capatai in catu-va forma de palarie, apoi fui bagata intralta caldare de unde esisemu négra ca corbulu, la haine si la trup. Prajita apoi la sóre, fusei trasa de nou pre forma unde maestrulu pelarieriu fara mila si crutiare mi trecu cu unu feru rosu, arsu in focu, preste facia incatu mi perdusem tote simtrile; cându me trezisemu, o minune! me vediu stralucitore si cu forma perfecta.

O domnisióra me luá apoi a mana, si cu unu instrumentu ascultu mi cosu o fasia de pele si nisce captusiela de tropu. Mi-mai puse in fine o cingatore impregiurulu meu, acum'a eramu pelaria in tota form'a, si pusa intr'o pravalia langa alte sorori de ale mele. Intr'o di veni unu domnu in pravalia, pre care maestrulu lu intitulá domnule conte! Acest'a me vediu; eu i placusem, si asiá me cumperá.

De aci inainte me miscam totu in cercuri inalte, totu intre conti si baroni. Diu'a la preumblare in careta, ser'a la teatru seu in alte adunari stralucite, unde erau totu omeni cu positiuni insemnate. Asiá o dusei mai multa vreme, me tienemu fericita. Dar' in fine incepu a mi se urí, cu alát'a mai vertosu, cu catu la seratele, unde me ducea domnulu meu, avusem ocaziune a audi si a vedea, cum domni si domnele adunate mai totdeun'a isi vedeau de cutare seu cutare persóna, pre care o lingusiau in facia. Simtiului meu bunu displacea acest'a cu deseversire, si eu me doriama catu mai curendu, afara din aceste locuri ale medisantie si clevetirei.

Acesta dorintia a mea se si implini curendu dopa o astfelu dp serata. Ducendu-me adeca ierasi in o di frumoasa cu domnulu meu la preumblare, se ridica de odata unu ventu tare, si inainte daprinde domnulu meu de veste, eu eramu aruncata josu, oblu sub rotele unei carete, ce trecea pre langa noi. Contele me ridica, dar fiinduca unele coste nu mi mai erau intregi, densulu me dedu unu sevitoriu alu seu. Salonele in cari petrecemu acum'a erau curtea si grajdulu calorlu si cas'a servitoriloru. Aruncata de catra noulu meu domnu, cu care mai nainte petrecemu intra omeni cu positia inalta in societate, prin tote unghiurile, curendu me saturai de starea in care am ajunsu. Dedata de pre tempulu, cându eramu inca in stapani'a contelui, la varietate, mi se urise de mórte, — doriama ierasi schimbare.

Intr'o di veni unu evreu betranu, care me cumperá cu vro cati va banuti. Acest'a me vendu apoi ierasi la unu pelarieriu. Aci fusei férta, sdrobita, arsa cu ferulu preste fatia de nou, si fiinduca mai adause materiei mele de mai inainta nisce materia mai de rondu, me cumperá unu tieranu. Acest'a ca sa me crutia, me tiené preste septemena in lada, unde mai nabusiamu, si numai Duminec'a me punea in capu, ca se me duca si pre mine la bisericu. Avendu insa odata nenrocirea de a fi ploata bine, mi perdusem form'a, si de aci incolo nu me mai tienu in asiá mare onore ci me ducea totu mereu la lucru la campu, unde me hatura ploile, ventulu, prafulu incatu eu insumi stam se nu me mai cunoscun.

Devenindu prin acest'a totu mai vechia si mai slaba si capatendu in fundu si nisce ferestutie, tieranu me puse intr'unu unghiu, intr'o camera dimpreuna cu alte lucruri netrebuinciose si aci avui apoi tempu, de a cugeta asupr'a starei mele de mainainte, asupr'a nestatorniciei lucruriloru lumesci si a serie in odihna istori'a mea, care ti-o predau tie iebite scolaru. Dupa ce o istorisí dara inve-

tiatoriulu, conduse pre scolari a afla ideile principale (dispositi'a), si acest'a apoi se scrise pre tabla. Dupa acesta provoca pre unii scolari mai descepti, a enera si ei acea istoria, ajutendule, unde nu mergea inainte, si indreptendu gresielile in formarea constructiiloru si a cuvinteloru.

Dupa modelulu istoriei enarate, scolarii istorisira: istori'a unui darabu de harthia, unui tunu, unui darabu de lemmu.

Fiindu prin aceste pregatita elaborarea unei asemenea teme, scolarii capetara ca pensu acasa, sa compuna o astfelu de istoria, ei insisi.

Din geografia sa percurge in anulu acest'a o privire generala asupr'a Europei, dopa ce in anii premergatori se luá geografi'a patriei si a Germaniei, — si elementele geografiei matematice.

Inv. Cum se chiama tier'a in care traimu noi? Mai suntu si alte tieri impregiurulu ei? Spunemi unele din acelea tieri.

De cate ori este Germani'a mai mare de catu Saxoni'a? Ce tieri mai cunosc tu afara de Germani'a? Unde jace Franci'a de la Germani'a? Unde Itali'a, Turci'a, Rusi'a? Cum numimu continentulu, care cuprinde acestea tieri? Cate continente mai suntu afara de Europ'a? Cum se numescu? Prin ce suntu tote continentele impresurate? Ce numimu mare? Spune numele mariloru mai insemnate, cari suntu impregiurulu Europei. Tote continentele, cu cele ce suntu in trensele si tote marile, cum le numimim cu unu cuventu? Cum este form'a pamentului? Din ce potemu cunoúce, ca pamentulu e rotundu? (Aci se enumerara argumentele cele mai usitate si mai pucinu complicate). Ce feliu de corpu este pamentulu dopa structur'a lui? Ce urmeza de acolo, ca pamentulu este unu corpu ne transparentu? De unde vine lumin'a dilei pre pamentu? Care parte a pamentulu va avé di, si cându? Ce are atunci cealalta parte? Avemu noi totu deun'a di, si cei de pre cealalta parte totu noptea? In catu tempu sa schimba diu'a cu noptea? De unde vine schimbarea intre di si nopte? In catu tempu se misca pamentulu impregiurulu osiei sele? Ce miscare mai face pamentulu inca, si impregiurulu cui? In catu tempu face pamentulu rotatiunea sea ingiorulu sórelei? Ce schimbare se face pre pamentu prin rotatiunea lui in giurulu sórelei? Care suntu cele 4 anotempuri? Cum sta sórele facia cu pamentulu, earn'a? Cum vér'a? Deca sórele earn'a e mai aprópe de pamentu, cum vine de e mai frigu ca vér'a cându e mai departe? Cându e mai caldu preste di chiar si vér'a? Unde sta sórele la amedi? Cum cadu dara radiele lui pre pamentu la amedi? Cându incepe iern'a, cându vér'a?

Spune tu inca odata, in giurulu cui se misca pamentulu? Este elu legatu de sóre, seu jace pre nisce stelpi grosi, de nu cade? Ce putere lu tiene dara pre elu si lu face sa se misce in giurulu sórelei? Incatro l'aru maná si-lu mana puterea miscarei lui insu-si? Ce se intempla cându influentiéza doue puteri tragatore asupr'a unui corpu? Ce feliu de cale va face elu dara? —

Cum numimu trupurile lumesci, cari se invertescu in giurulu osiei loru si inca in giurulu altor'a? Cum acele care au unu locu fiesu, nestramutata? Care este steau'a nostra ficsa? Mai suntu si alte stele fiese? In giurulu cui se misca lun'a? De cate feliori e dara miscarea lunei. In catu tempu se face miscarea lunei in giurulu pamentulu? Cum numimu corpurile acele, cari se misca mai intaiu in giurulu osiei, spoi in giurulu unui planetu, si cu acest'a in giurulu unei stele fiese? De unde capeta si lun'a lumin'a sea? Ce feliu de corpu e dara lun'a? Cum numimu pamentulu, lun'a, sórele si tote celelalte stele cu unu cuventu? Ce cuprindemu dar in cuventulu lume?

In clas'a urmatore (ultim'a) purcediendu dela Europ'a se ia o descriere generala a celorlalte parti ale pamentulu. Repetirea a celoru pertractate. Cu doosebire se accentueza relationile privitore la comerciu, negotiu, sciintie, arte mestesiuguri.

Diariile din Romani'a ne infatisieza deschiderea unei lupte intensive intre doue grope seu partide mari. Lupt'a privesce mai de aprópe alegerile cele noúe in corpurile legislative. Cum s'iau inauguratu ambe partile lupt'a vomu vedé indata. Din „Romanulu“ estragemu ia privinti'a acest'a urmatorele:

Bucuresci 7/19 Aprile 1870

Intruirea publica de ieri sera a fostu caldu

rôsa, atât din punctul de vedere moral, pre câtu și din celu material. Publicu — și în mare parte publicu alesu — eră atât de numerosu, încâtu sal'a cea mare dela Statinenu nu l'aru fi pututu contine, deca caldur'a cea mare nu siliă pre multi a mai esi afara și a face astufeliu locu altor'a. Din caus'a căldurei celei mari n'au pututu vorbi decâtu numai dd. E. Statescu și Ioanu Brateanu. Aplauzele și adesiunile au fostu unanime. Pentru ca natiunea intréga șa cunôsca totu ce s'a disu, s'a l'atu mesuri d'a se stenografă discursurile și mâneseu celu multu poimâne le vomu publică. Pân'atunci totu ce putem și trebuie sa facemu cunoscutu, este ca nu s'a tratatu de câtu o singura cestiune: apărarea constitutiunei. Acést'a este unu teremu pre care se potu intelnî toti românii cei buni, fără osebire de partite. Ori care aru fi diferintiele de opiniuni, în cestiuni de reforme politice și sociale și ori care aru fi gresialele ce partitele, pre dreptu său pre nedreptu, și au imputatu unele altor'a, interesulu celu mai de capetenia este apărarea constitutiunei, a legalității și a libertății, și pre acestu teremu toti românii s'au intrunutu, se voru intruni, trebuie sa se intalnêsca. Eaca dara resolutiunile adoptate în intrunirea de eri sér'a de presté doué mii de cetatieni :

„Avendu în vedere sistema fatale, ce de aprôpe doi ani bântuie tiér'a și care tînde a prelungi domnirea sea și de acum înainte ;

„Avendu în vedere actele, prin cari acea sistema pune în primejdia, nu numai interesele publice și private în intru, dara chiaru esistintia natiionale a Romaniei ;

Intrunirea publica de la 6 Maiu 1370 otaresce a se urmari, prin tôte mijlôcele legali, punerea în lucrare a resolutiunilor de mai josu :

„1. Constitutiunea se încetéza d'a fi o fictiune, spre a deveni o realitate.

„2. Sôrtea tierei sa nu se mai lase în voi'a unei actiuni oculte (ascunse), care încungiura astadî tronulu sîlu tiene departatu de natiune, exercitându infrurirea cea mai funesta asupr'a intereselor vitali ale Romaniei și putendu compromite însăsi esistintia ei.

„3. Guvernulu se fia spressiunea maioritatiei unui parlamentu liberu alesu, spre a nu se resólve de câtu în tiéra și prin tiéra tôte cestiunile, cari privescu la bna starea sociale și natiionale a Romaniei.“

In urm'a votarii acestoru resolutiuni, adunarea a votatu și unu comitatu de 27 de cetatieni, caror'a le a incredintiatu sarcin'a d'a face că aceste resolutiuni sa devie unu faptu implinitu.

Nicolae Golesecu, Ioanu Bratiannu, George M. Ghic'a, Costache Panaiotu, Ioanu D. Ghic'a, G. Coemgiopolu, Dumitru Bratiannu, Efremu Ghermanu, Eugeniu Predescu, Stefanu Golesecu, Ioanu Cantacuzino, Gr. Balianu, Const. Robescu, Papiu Hanianu, Ioanu Codrescu, N. Paclianu, C. Caramaliu, G. Gog'a Stefanu Petroni, Radu Mihaiu (maioru). Colonelu Gigartu, Eugeniu Statescu, Scarlatu Cretulescu, Grigore Cantacuzino, George Missailu, Ioanu Ionescu, Dumitru Culoglu.

In „Informatiunile buciurescene“ aflâmu programulu celeilalte pârti „a ordinii“ pre care lu facemu se urmeze aci numai decâtu :

Domniloru alegatori !

Suntemu de nou chiamati spre a alege representatiunea natiionala.

Petrushi de importantia acestei missiuni, sa ne damu bine sêma de principiele ce trebuie sa ne conduca spre a o îndeplini.

Care este mai alesu cestiunea de capetenia în tempii de fatia? Care este conditiunea, fără care edificiulu nostru constitutionalu nu pôte prosperă, fără care statulu românû nu 'si pôte desvoltă fortiele sale ?

Avemu libertatea, avemu stabilitatea în nautru, avemu garanti'a autonomiei în afara. Ne trebuie însă ordinea spre a intari libertatea ; spre a mantiene stabilitatea, spre a nu compromite autonomia și chiaru natiionalitatea nôstra.

Ordinea se afla în lupta cu desordinea, libertatea cu licentia, stabilitatea cu spiritulu de perturbatiune, legalitate cu anarchia.

Lupt'a între aceste doué elemente esista la noi mai multu de câtu pretutindenea, trebuie cu o ôra mai înainte se facemu a predomină principiulu

ordinii ; căci, cu câtu unu statû este mai jone, cu câtu institutiunile se suntu mai noi, cu atâtu pericolele, ce resulta din desordine, suntu mai mari.

Suntemu prin urmare datori, că, cu ocaziunea viitoriloru alegeri sa facemu a triumfă din nou principiulu ordinii.

Sa fimu uniti, domniloru alegatori, sa ne damu mâna cu mâna, sa ne ajutam reciproc, și triumfulu va fi asigurat. Suntemu imensa majoritate a natiunii ; căci natiunea, în imensa sea majoritate, este pentru ordino în contr'a disordinii, pentru libertate în contr'a licentiei, pentru stabilitate în contr'a perturbatiunei, pentru legalitate în contr'a anarchiei. De la noi alegatorii depinde că sa facemu sa se vadia și de asta data adeverata vointia a natiunii.

Sa luptamu dar' în alegeri cu energia și moderatiunea, în acelasi timpu tienendu-ne totudeun'a pre terâmulu adeveratei libertăți și celei mai stricte egalități. Sa votamu cu totii, sa votamu pâna la unulu, noi toti membrii ai marelui partidu alu ordinii și sa condamnâmu fără crutiare ori-ce abtinerere culpabila ; căci numai prin abtinererea nôstra au pututu câte odata învinge adversari nostri.

Sa indemnâmu dara pre amicii nostri, pre cunoscutii nostri, pre concetatenii nostri, sa merga a votă ; sa ne socotimu amenintârile, și sa votâmu cu taria ce da credintia în bine ; sa intrunimu în fie-care colegiu voturile nôstre asupr'a celui mai demnu, celui mai capabilu, celui mai onestu reprezentatu alu principiulu ordinii ; sa nu avemu ambițiuni meschine și interese isolate ; sa uitâmu uri și desbinări trecute ; sa fimu unulu pentru toti și toti pentru unulu.

Și rezultatulu definitivu alu scrutinului va fi triumfulu reprezentantiloru principiulu de ordine, a acelor'a care au sa apere interesele morale și materiale ale nôstre, ale copiiloru nostri, ale urmasiloru nostri, a acelor'a, cari suntu chiamati a îndeplini conditiunile esentiale prosperității și adeveratei mariri a statului românû.

Cu totii dara la lucru, domniloru alegatori, și viitorulu va fi alu nostru.

G. Tatârannu, D. Ghic'a, Ioanu Manu. P. Grădisteanu, I. E. Florescu, O. Iorgulescu, Cesianu, A. Tulcianu, Boliacu, C. Aricescu A. Plagino, T. Vais'a, D. Mall'a G. Ghermani, C. Racota, S. Marcovici, I. Massimu, C. Boerescu, C. Butculescu, G. Bratiannu C. Valeanu, B. Boerescu, A. Orescu, Ch. Tell, I. Petrescu, G. Maitani, D. Iconomu, I. Soimescu, C. Varnavu, N. Moscu, Efremu Ghermani, Gen. B. Vladioianu, Ioanu N. Alesandrescu, Tanase Riuseanu, Dr. Al. Marcovici, G. Brailoiu, D. Letiu, Costacopulo, P. Millo, P. Munteanu, M. Biticoveanu Col. Locusteanu.

Varietăți.

Cetimu în Hr. Zig : „Episcopulu gr or. alu Caransebesiului Popasu fuse în 16 ale curentei în pericolu mare.“ Mai departe se spune ca podulu din Caransebesiulu vechiu l'a fostu ruptu Timisiulu (riu) și ômenii erau constrinsi a trece prin riu, mai multi s'au și înnecat. P. Episcopu încredindu-se în puterea cailoru, a voitu a trece cu trasur'a

prin riu. Ap'a înse la apucatu și l'a resturnatu și numai că prin minune, betrânulu prelatu s'a mantuitu din unde, perdiendu mantia și pelari'a.

* * Millo cunoscutulu artistu dramaticu petrece cu societatea sea în Brasiovu. Luni sér'a a debutatu antai'a-si-data în pies'a : „Lipitorile satului“ înainte unei case îndesuite de unu publicu numerosu românû. — Ôre Sabiulu sa fia trecut cu vederea ? Nu amu crede. Dara dupa câte ni se sponu, dela sabiieni va aterná deca sa veda pre renumitul artistu pre scena. Greutătile suntu cam marisóre dara pentru putiene representatiuni s'aru putea delatură. Repertoriulu lui Millo contiene mai multu piese natiionale (Sa nu se sparia nimenea, ca nu suntu revolutiunarie).

* * Serbarea de 1 Maiu la Comana a fostu splendida. Trenurile versau lumea cu miile ; la 6 ôre erau circa 4000 persône în padure. Societatea cea seriôsa pentru ômenii glumeti, a facutu multu, dara multu îi remanea sa faca. Ce suntu 20 servitori la o locanda, în care se preschimba cam că la 2000—3000 de ôspeti ! ? De aci unele nemulțamiri, cari nu voru mai avea locu, sperâmu, cându asta-data, societatea, computându pre lumea mare ce vizitâ padurea cea admirabila a Comanei, va avea unu servitiu mai bine organizatu. Acést'a o va face chiaru și în interesulu seu, căci vizitatorii da-deau o adeverata navala la provissiunni, și D-dieu scie câti nici n'au platitu provisiunile luate !

Sa nu fimu înse prea esigenti : ca pentru începutu, societatea sia facutu datoria binisioru ; celu pucinu provisiuni nu lipsen deca chelneri erau pucini. — Corturile, frundiările erau bune. La totu pasulu grupuri, familii pre iërba verde și adastându cu nerabdare frigerea la focuri omerice a mielului. Music'a militara, cântecele burghesimeii, dantiurile sateniloru, armoniôsele cantări ale unui coru de vre-o 20 juni din conservatoriulu romanu, care-și petreceau majalele inteligentu, între arta și natura, au apunțiatu Comanei, ce viitoriu are padurea ei pentru dumineci și serbatori, în care voru face pururea invasiune în ea prafuitii și înglodatii buciuresceni !

* * În foburgulu Amzei s'a întemplat o încercare de sinucidere în conditiuni oribile. Dna ... dominându pre nenorocitulul barbatu-seu cu multa necumpanire, se otari într'o di a scapă de elu cu o metoda ce o cetise pôte în vre-unu romantiu. Ea sub pretestu de preumblare, dusa pre sotiulu seu pâna la Marcutia, unde sub pretestu ca barbatu-seu e smintitu, reusi momentan sa fia opritu acolo. A dou'a di, doctorulu cercetându pre nolu pacientu, se convinse ca bietulu omu eră sanatosu și deci îl libera. De atunci e câtu-va timpu și cocón'a a cercatu și pre la alti doctori, dice-se, sa capete testimoni ca sotiulu seu e nebunu, ceea ce înse doctorii, mai consciinciosi de cum este reputatiunea acestei bresle de ômeni, refusara a'i-o dá.

Suntu acum pucine dîle, o disputa se iscă între ambii soti, cari suntu departe de lun'a de miere. În aprinderea sfedei, sotiulu da cu pumnulu într'o oglinda, și cu o aschie din ea 'si strapunge grumazulu !

Ni se spune ca individulu jace acum la spitalu „Informatiunile buciur.“

TRANSPORTAREA DE SÎNI.

Întreprindietorii de cladire a drumului de feru r. osticu-ungurescu publica transportarea de sîni dela Alvintiu Sabiiu a și la Mediasiu sub urmatórele conditiuni :

dela Alvintiu pana la Sabiiu de maja 60 de cruceri.

dela Alvintiu pana la Mediasiu de maja 1 fiorinu.

O Sîna cantarésce că la 4 maji și $\frac{1}{2}$, doi boi seu cai potu duce 4 pâna la 6 Sîni.

Ast'a se urca pentru o încârcatura dela Alvintiu pâna la Sabiiu 10 fl. 80 cr. pâna la 16 fl. 20 cr., dela Alvintiu pâna la Mediasiu 18 fl. pâna la 27 fl.

Fiesce carui'a, care se va află cu carulu la magazinulu curtiei drumului de feru în Alvintiu, i se voru predă sîmile cu unu biletu de caratu, ier plat'a și o va rădică la locul de descarcatu indata ce va fi predatu sîmile și biletulu de transportu, în tóta diu'a dela 6 ôre dimineti'a pâna la 6 ôre sér'a în bani gata